

Betænkning afgivet af Indfødsretsudvalget den 28. oktober 2021

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og ophævelse af lov om indfødsretsprøven af 2015

(Afskaffelse af erklæringsadgangen for naturaliserede nordiske statsborgere mellem 18 og 23 år, adgang for børn af dansksindede sydslesvigere til at blive danske statsborgere som biperson, spørgsmål om danske værdier i en indfødsretsprøve, bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om udveksling af håndtryk ved en grundlovsceremoni og forhøjelse af gebyret, der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation)

[af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye)]

1. Ændringsforslag

Radikale Venstres medlem af udvalget har stillet 1 ændringsforslag om deling af lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, KF og NB) indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF, RV og EL) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse uændret* og det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling.

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget noterer sig med tilfredshed, at lovforslaget sigter på at udmønte centrale dele af den seneste aftale om indfødsret fra april 2021, som blev indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance. V mener, at aftalen, som V har sat markante aftryk på, er særdeles fornuftig. Det skyldes, at aftalen grundlæggende strammer reglerne for tildeling af statsborgerskab. V er desuden særlig tilfreds med, at lovforslaget strammer op på indfødsretsreg-

lerne, ved at indfødsretsprøven bliver sværere og tilføjes fem spørgsmål vedrørende danske værdier. I det hele taget ønsker V en tilgang til tildeling af statsborgerskab, hvor omdrejningspunktet er, at dem, der ønsker at opnå dansk indfødsret, har taget de danske værdier og dansk kultur til sig.

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlem af udvalget ønsker at tilkendegive, at lovforslaget, som regeringen her har fremsat, rummer nogle begrænsninger i adgangen til statsborgerskab, men også en lempelse. RV er uenig i stramningerne, men kan støtte lempelsen for sydslesviske bipersoner. RV støtter derfor ikke hele lovforslaget og har derfor anmodet om en opdeling af lovforslaget.

RV støtter ikke lovforslaget om afskaffelse af den nuværende lempelige adgang for naturaliserede nordiske statsborgere mellem 18 og 23 år til at erklære sig danske. RV vil også gerne bemærke, at Institut for Menneskerettigheder i sit høringssvar henviser til, at kravet til nordiske statsborgere om, at de skal have opnået deres nordiske statsborgerskab ved fødslen (på anden måde end ved naturalisation), er ophævet i Norge og Sverige med henvisning til princippet i artikel 5, stk. 2 om ligebehandling, i den europæiske konvention om statsborgerret.

RV støtter ikke punktet om fem ekstra spørgsmål om danske værdier i indfødsretsprøven.

Af den i lovforslaget omhandlede aftale fremgår det også, at en ansøger om dansk statsborgerskab alene skal have mulighed for at deltage i en grundlovsceremoni i sin bopælskommune, og at ansøgeren alene skal have mulighed

for at give hånd til borgmesteren eller en rådmand i stedet for en repræsentant for kommunalbestyrelsen. RV er imod den del af lovforslaget, som bemyndiger udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om håndtryk. RV vil også indtrængende opfordre til ikke at kræve spytklat i håndfladen som på Hjallerup Marked. Dette er ment som en profylaktisk bemærkning.

Endvidere har lovforslaget til formål at hæve gebyret, der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab for at finansiere udgifterne forbundet med den øgede administration, der følger af en række af elementerne i den nye indfødsretsaf tale. Den del af forslaget er RV også imod og stiller spørgsmålstegn ved, om det virkelig kan passe, at der er øgede udgifter til administration, og om der i givet fald er sat flere årsværk på opgaven. Spørgsmålet er, om ministeren kan dokumentere, at der er øgede udgifter til yderligere årsværk, sådan at gebyrindtægterne svarer til administrationsomkostningerne. Eller er situationen den, at man sætter gebyret op, undlader at ansætte flere årsværk og dermed kræver yderligere betaling reelt som vederlag for en forlænget sagsbehandlingstid?

Afslutningsvis vil RV bemærke, at RV finder det meget positivt, at der overhovedet foretages en lovregulering på indfødsretsområdet, og RV vil opfordre til, at ministeren stærkt overvejer at lovregulere i videre omfang, sådan at der kan ske en retlig subsumption i stedet for at uddelegere den retlige subsumption og administrationen af reglerne til et folketingsudvalg.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et mindretal (RV), tiltrådt af udvalget:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Adgang for børn af dansksindede sydslesvigere til at blive danske statsborgere som biperson)« omfattende § 1, nr. 3, og §§ 3 og 4.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og ophævelse af lov om indfødsretsprøven af 2015 (Afskaffelse af erklæringsadgangen for naturaliserede nordiske statsborgere mellem 18 og 23 år, spørgsmål om danske værdier i en indfødsretsprøve, bemyndigelse til at fastsætte nær-

mere regler om udveksling af håndtryk ved en grundlovsce-remoni og forhøjelse af gebyret, der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisa-tion)« omfattende § 1, nr. 1, 2 og 4-6, og §§ 2-4.
[Forslag om deling af lovforslaget]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslag nr. 1 foreslås det, at lovforslaget deles, således at den del af lovforslaget, som giver adgang for børn af dansksindede sydslesvigere til at blive danske statsborgere som biperson, udskilles i et selvstændigt lovforslag. Baggrunden for ændringsforslaget er, at forslagsstillerne ønsker at kunne stemme for denne del uafhængigt af de øvrige ændringer, der foreslås i lovforslaget.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. oktober 2021 og var til 1. behandling den 12. oktober 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indfødsretsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketin-gets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og udlændinge- og integrationsministeren sendte den 19. august 2021 dette udkast til udvalget, jf. IFU alm. del – bilag 194 (folketingsåret 2020-21). Den 7. oktober 2021 sendte udlændinge- og integrationsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforsla-get.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 4 spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Malte Larsen (S) Rasmus Stoklund (S)

Rasmus Horn Langhoff (S) Carl Valentin (SF) Susan Kronborg (RV) Peder Hvelplund (EL) Anne Rasmussen (V) nfm.

Morten Dahlin (V) Kim Valentin (V) Mads Fuglede (V) Marie Krarup (DF) fmd. Morten Messerschmidt (DF)

Marcus Knuth (KF) Mette Thiesen (NB)

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	8